

KEMILÄINEN

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI

3/2023

Illat pimenevät, mutta
kulttuuri tuo valoa sivu 6

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 3/2023

Julkaisija: Kemin kaupunki
Päätoimittaja: Jukka Vilén
Toimitus: Venla Kakko, Tanja Kavasvuo, Piia Hulkkonen, Eija Kinnunen, Vilma Klemetti, Aurora Loukusa, Johanna Maunu, Marke Rautiala, Irina Ruohonen, Anutiina Tervonen-Aho

Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi
Julkaisupäivä: 8.11.2023
Kansikuva: Harri Tarvainen
Taitto: Mainostoimisto Reklaami
Painosmäärä: 18 000 kpl
Paino: Printall
Paperi: UPM Finesse Silk 115 g/m²

ISSN 1799-876X

**Jäikö
Kemiläinen -lehti
saamatta Kemin
kaupungin alueella?**

Ilmoita mahdollisesta jakeluhäiriöstä lomakkeella, joka löytyy Kemin kaupungin www-sivuilta: <https://www.kemi.fi/kaupunki-jahallinto/viestinta/kemilainen-tiedotuslehti/>

TÄSSÄ NUMEROSSA

Palveluverkko uudistuu!.....	4
Kaikki Kemin edut Kemi-cardilla Lataa Cardu-sovellus!.....	5
Retkeilyä uudistetuilla muksubusseilla Kemin varhaiskasvatuksessa	5
Lukion auditoriossa nähdään	5
Meillä tapahtuu! Illat pimenevät, mutta kulttuuri tuo valoa.....	6
Tapahtuma- kalenteri.....	7
Talvi- aktiviteetit	8
Matkailun näkymiä tulevalle talvelle.....	9
Etävastaanotto helpottaa hoitoon pääsyä Länsi-Pohjassa.....	10
Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille.....	11
Esittelyssä Kemin Teatterin uudet tilat	12
Kemin kaupunkiliikenteen talviaikataulut.....	13
Kemi – Lumiukon kotikaupunki.....	14
Töissä Kemissä Kemiläisten liikuttaja	15
Uusia investointimahdollisuuksia taustaselvityksillä.....	16-17
Ympäristökäsikirja yrityksille – mikä se semmoinen on?.....	18
Kaupunkikuvan merkitys vetovoimaan ja viihtyisyyteen.....	19
Noitia, kirppistelyä ja puistotreffejä – Kontion- kadun asukaspuisto ry kutsuu kaikki puistoon!.....	20
Uusia keinoja etsimässä kaavasuunnitteluun.....	21
Ole aina ihminen ihmiselle	22
Muistatko Laitakarin pienoismallin? Nostalginen pienoismalli jälleen suuren yleisön nähtävillä.....	23
Briefly in english	24

Kuva Jan Äqvist

s. 6
Meillä Tapahtuu!
Illat pimenevät, mutta
kulttuuri tuo valoa

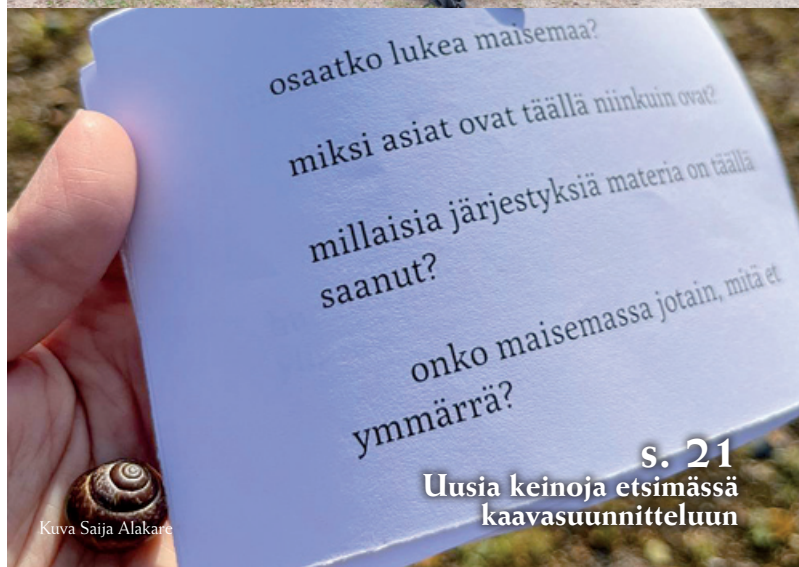
Kuva Susanna Chazalmartin

s. 15
Kemiläisten liikuttaja

Kuva Doris Tuohimaa

s. 20
Kontionkadun asukaspuisto ry
kutsuu kaikki puistoon!

Kuva Saija Alakart

s. 21
Uusia keinoja etsimässä
kaavasuunnitteluun

PÄÄKIRJOITUS

Palveluverkko uudistuu!

Kuva Nina Susi

Tämän vuoden yksi merkittävimmistä valtuuston päätöksistä oli 2.10. tehty päätös palveluverkosta, jolla sopeutetaan varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palveluverkkoa nykyistä pienemmäksi. Palveluverkkomuutokset herättävät aina merkittävästi vahvoja mielipiteitä ja keskustelua asian ympärillä. Keskusteluissa korostuu niin yksittäisen koulun tai päiväkodin vaikuttavuus kyseisen yksikön välittömässä läheisyydessä.

Keskusteluissa on vähemmän ollut esillä, miksi Suomessa kouluverkko on supistunut puoleen 1990-luvulta alkaen ja arvioiden mukaan tulee supistumaan vielä nykyisestäkin lähes kolmanneksella. Perussyynä on lapsimäärän merkittävä väheneminen. Syntyvyys on edelleen ennätysalhaista ja se väistämättä edellyttää myös palveluverkon mukauttamista palvelutarpeeseen. Mikäli palveluverkko on suurempi kuin sen tarve, tarkoittaa se myös kustannustason nousua, johon millään kunnalla tai kaupungilla ei ole edellytyksiä. Meidän tapauksessamme taloudellinen vaikuttavuus on myös merkittävä. Pienempi kouluverkko tulee maksamaan vuosittain pelkästään kiinteistökuuluissa yli miljoonan vähemmän kuin nykyinen ja yhden uuden koulun rakentaminen maksaa huomattavasti vähemmän kuin käyttökänsä päähän tulleiden hienojen ja perinteikkäiden koulujen peruskorjaus. Tämän päälle tulevat vielä toiminnalliset kustannusvaikutukset. Kokonaistaloudellisesti vaikutus on käyttötalouteen huomattava.

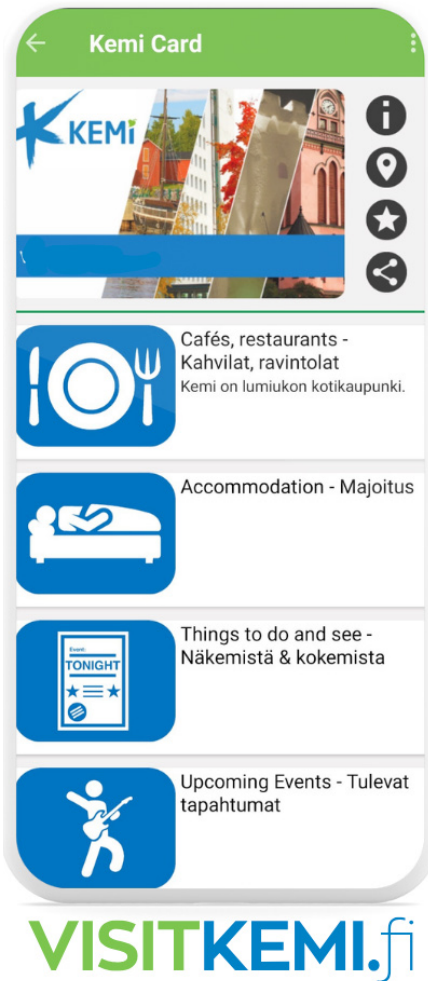
Niin ikään on vähemmälle huomiolle jäänyt se, mitä muutokset tarkoittavat lasten palveluille. Kun kustannuksia voidaan vähentää seinistä ja niiden ylläpidosta, on opetuksen resurssoinnin vähentämiselle merkittävästi vähemmän paineita. Lähtökohtana on ja tulee olla se, että lasten palvelut tulee kyetä turvaamaan mahdollisimman laadukkaina ja lasten tarpeita palvelevana. Tähän on merkittävästi paremmat edellytykset, kun rakenteiden ylläpitäminen on hallittua. Yhtein yläkouluun panostamalla varmistamme palvelujen tasalaatuisuuden ja yhdenvertaisuuden toteutumisen aiempaa paremmin ja rajallisten resurssien keskittämisellä turvataan niiden saatavuus jokaiselle yläkouluikäiselle lapselle.

Toisaalta tuleva muutos tuottaa myös positiivista painetta synnyttää eri asuinalueille vapaa-ajanpalveluita ja vaihtoehtoista toimintaa, joissa aiemmin koulu tiloineen on ollut se keskittymä. Hyviä esimerkkejä tästä, jossa asukkaiden oma aktiivisuus tuottaa tulosta, on Karihaaran Kansantalolla tai Kontionkadun asukaspuistossa, joissa muutamien asukkaiden aktiivinen oma toiminta on avannut uusia mahdollisuuksia. Aika näyttää mitä eri vaihtoehtoja voi avautua tällä saralla.

Yhteistyössä

Matti Ruotsalainen
kaupunginjohtaja

Kaikki Kemin edut Kemi-cardilla. Lataa Cardu-sovellus!

Pajarinrannan päiväkodin lapsia muksubussiretkellä kulttuurikeskuksen edustalla.

Retkeilyä uudistetuilla muksubusseilla Kemin varhaiskasvatuksessa

TEKSTI: RIIKKA TOLONEN | KUVA: ANNA RAJALAMPI

Sähköavusteiset, kolmirataiset polkupyörät, Muksubussit, ovat olleet Kemin kaupungin varhaiskasvatuksessa käytössä jo vuodesta 2018. Muksubussiretkiä tehdään säännöllisesti ja lapset pääsevät tutustumaan sujuvasti kaupunkiympäristöön sekä lähimetsiin ja rantoihin. Muksubussien säilytyspaikka on Pajarinrannan päiväkodilla ja Karjalahden päiväkodilla, mutta muksubussit ovat kaikkien Kemin varhaiskasvatusyksiköiden käytössä.

Suosituista muksubusseista on ollut kesästä 2023 lähtien käytössä uudistettu malli. "Uutta pyörissä on, että niissä on hihna ketjujen sijasta. Peruutusvaihteen ansiosta muksubussilla voi nyt myös peruuttaa. Käyttömukavuutta lisää se, että lasten istumaosa on uudessa mallissa vakaampi ja leveämpi. Lisäksi jokaiselle lapselle on omat turvavyöt aiemmassa mallissa olleen turvakaaren sijasta. Sateen sattuessa kyydissä oleville lapsille on tässä uudessa mallissa myös sadesuoja. Kyytiin mahtuu edelleen maksimissaan kahdeksan lasta, kuten aiemmassakin mallissa." Pajarinrannan päiväkodin johtaja Kirsti Jaakkola kertoo.

Lukion auditoriossa nähdään!

TEKSTI JA KUVA: EIJA KINNUNEN

Kemin lyseon lukion loisteputkivalaistus tuli elinkaarensa päähän ja edessä oli auditoriossa valaistusremontti. Vanhat valaisimet olivat huomattavasti isompia kuin nykyisin saatavilla olevat, joten valaisimien vaihtaminen olisi edellyttänyt myös isohkoa sisäkatoremonttia. Oman haasteensa remonttiin toi Euroopan Unionin määräys, jonka mukaan loisteputkia ei enää saa tuoda sen alueelle.

Ratkaisun ongelmaan tarjosi oululainen Greon Oy, joka uudisti vanhat valaisimet asentamalla niihin uudet valaistuselementit. Valaisimen ulkoasu jää ennalleen. Jopa "lamppu" näyttää loisteputkelta, vaikka kyseessä on led-ratkaisu. Uudistamalla valaisimet näin, säästyttiin kattoremontilta ja vanha ulkoasu säilyi, mutta tekniikka on uutta ja tarkoituksenmukaista etäohjauksineen, liiketunnistimineen, valaistuslohkoineen ja himmennyksineen.

"Auditorion valaistus on nyt laadukas, energiaa säästävä ja monipuolisesti säädeltävissä, joten olemme erittäin tyytyväisiä uudistukseen", toteaa lukion rehtori Pekka Mäkelä. Ja muuten, kun käyt Kemin kirjastossa, kiinnitäpä sielläkin huomio valaistukseen – sekin on uusittu ledeiksi ja säädettäväksi ja lisää kirjaston viihtyisyyttä entisestään.

Pakkasukko Blues N' Jazz LumiLinnalla, 2023.

Jälkiä historiassa -näyttelyssä on esillä mm. maisemataiteemme mestarin Hjalmar Munsterhjelmin Kuutamoyö 1800-luvun lopulta.

Meillä tapahtuu! Illat pimenevät, mutta kulttuuri tuo valoa

TEKSTI AURORA LOUKUSA | KUVAT: JAN ÅQVIST JA RAUNO TRÄSKELIN

Yksi hieno tapahtumavuosi lähestyy taas loppuaan, mutta vielä paljon mukavaa on luvassa! Tulossa on muun muassa Harras-temessut LumiLinnalla sekä yhteistyössä toteutettava Lasten Kemi -tapahtuma. Joulunavauksen aikaan joulumusiikki ja -ohjelma valtaa torin ja Joulupukki tulee vierailulle. Lumiukon Joulumyyjäiset taas ovat paitsi oiva tilaisuus tunnelmoida jou-
lua, myös ostaa joululeivonnaiset sekä pai-
kallisesti valmistetut lahjat pukinkonttiin.
Lisäksi tulossa on esimerkiksi koko per-
heen Joulupolku ja Lastenkulttuurikeskuk-
sen joulupaja – kaikki tapahtumat löydät
Kemin kaupungin tapahtumakalenterista!

Lapsiperheille vinkkinä Perhekeskuk-
sen avoimet perhekahvilat maanantaisin
kohtaamispaikka Jukolassa. Nuorisotyö
kertoo, että nuorisotiloilla on ollut mah-

tavasti kävijöitä, ja Factorillekin mukaan
on tullut vanhojen tuttujen lisäksi uusia
musiikin harrastajia!

Kemin taidemuseossa esillä on Jälkiä
historiassa - OP Ryhmän Taidesäätiön
kokoelmat. OP Ryhmän Taidesäätiön
noin 3000 teoksen kokoelma on Suomen
suurin yksityinen taidekokoelma, jonka
vanhimmat teokset ajoittuvat 1800-luvun
puoliväliin, mutta painopiste on suoma-
laisessa 1990 – 2000-lukujen nykytai-
teessa. Historiallisessa museossa taas
on avattu uusi näyttelyosio Laitakari.
Kirjastossa alkaa mielenkiintoinen
hanke nimeltään Sinun, minun ja mei-
dän -kirjasto, jonka yhtenä tavoitteena
on varmistaa, että kirjasto on matalan
kynnyksen paikka kaikille!

40-vuotista taivaltaan juhlineen Meri-

Lapin jousikvartetin ohjelmaan kuuluvat
muun muassa Unia ja muistoja, Bachia
kynttilänvalossa sekä Jouluihin barokki-
konsertti -konserttisarat. Meri-Lapin mu-
siikkiopistossa luvassa on muun muassa
Klassisen musiikin katselmus marraskuus-
sa. Kivalo-opistolta löytyy kivoja harras-
teryhmiä ja -kurseja ja lisäksi tulossa on
konsertteja ja esityksiä, kuten Laululei-
dien joulukonsertti. Ja katso Kemin Teat-
terin monipuolinen ohjelmisto!

Liikuntapalvelut tarjoavat monipuoli-
sesti ohjattua liikuntaa, unohtamatta mak-
sutonta liikuntaneuvontaa. Alkuvuodesta
avataan myös LumiLinnan Talvipuisto, joka
kutsuu nauttimaan talvitekemisestä. Hel-
mikuussa LumiLinnalla kajahtaa Pakkasuk-
ko Blues N' Jazz, ja tulossa ovat Lumiukon
Talvirieha sekä LumiVisio-veistokilpailu.

Tapahtumakalenteri

SYKSY 2023 – KEVÄT 2024

Muutokset mahdollisia. Ajankohtaiset tiedot tapahtumista: kemi.fi/tapahtumat

Marraskuu

- 8.11. Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntonorilla
- 9.11. klo 17–20 Harrastemessut LumiLinnalla, vapaa pääsy
- 10.11. klo 19 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 11.11. klo 13 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 11.11. klo 15 Aikuisten kiekkokoululauantai, Perämeren Jäähalli. Lisätietoja: Kemin Lämärit
- 11.11. klo 18 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 11.11. Meri-Lapin musiikkiopiston Klassisen musiikin katselmus, Kulttuurikeskuksen Sointu-sali
- 12.11. klo 15 Sastamolo – Santas United. Salibandyn miesten Suomisarja. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 13.11. klo 14 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 15.11. klo 13 Ooppera Donizetti: Lucia di Lammermoor, Kinopirtti. Liput 23 € sis. kahvitarjoilu
- 15.11. klo 18 Ooppera Donizetti: Lucia di Lammermoor, Kinopirtti. Liput 23 €, sis. kahvitarjoilu
- 17.11. klo 19 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori, klo 18. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 17.11. Vesisankarit-tapahtuma Uimahallissa
- 18.–19.11. Wbit-vesiesterata Uimahallissa
- 18.11. Manganpiirtokurssi 4 yli 10-vuotiaalle Lastenkulttuurikeskuksella, ennakoimmoittautuminen
- 18.11. klo 15 Aikuisten kiekkokoululauantai, Perämeren Jäähalli. Lisätietoja: Kemin Lämärit
- 18.11. klo 19 Kemi Burlesque Revue, K18. Kemin Teatteri, liput 40 €
- 21.11. Perhekeskuksen POPUP!-iltaperhekahvila Lastenkulttuurikeskuksessa
- 22.11. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntonorilla
- 24.11. klo 8.30–11.30 Johdatus hiihlajälkeen -tilaisuus, lisätietoja: Lapin AMK
- 24.11. klo 19 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 25.11. klo 10–13 Lasten Kemi -tapahtuma Kulttuurikeskuksessa
- 25.11. Joulunavaus keskustassa ja Täiköntonorilla
- 26.11. klo 13 FC Kemi – GFT. Miesten Futsal-Liiga. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 25.11. klo 13 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori, Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 29.11. klo 9.30 Kaupunginjohtajan kuntalaiskahvit, Kulttuurikeskuksen kahvila
- 29.11. klo 18 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori, Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 29.11. klo 19 Kivalo-opiston viihdekuoro Laululeidien Joulun valoa -joulukonsertti, liput 10 € (lapset alle 10v ilmaiseksi)
- 29.11. Kiertävän Lastenkulttuurikeskus Kattilan pajat Kemin kouluilla
- 30.11. klo 18 Laulajien matinea, paikka avoin

Joulukuu

- Kynntiläuinti Uimahallissa
- 1.12. klo 18 Inga Söder & Peltokurki Duo, Hiljennytään Joulun -joulukonsertti, LumiLinna
- Kauneimmat joululaulut joulukuun alussa – katso esityspaikat ja ajat tapahtumakalenteristamme.
- 1.12. klo 19 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 2.12. klo 13 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 2.12. klo 17 FC Kemi – Akaa. Miesten Futsal-Liiga. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 2.12. klo 18 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 3.12. klo 15–17 Koko perheen Joulupolku, Mansikkanoikanpuisto. Hinta 5 € / perhe (2+3) tai 2 € /hlö, sis. onginnan, makkaran ja mehun
- 4.12. klo 14 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 4.12. klo 14 Kemin kaupunginvaltuuston kokous, kaupungintalon 9. krs:n valtuustosalin ja Kemin kaupungin Youtube-kanava
- 5.12. klo 18–19 Vanhemmuuden tukeminen saamen kielellä -webinaari, Teams-linkki löytyy kemi.fi/tapahtumat
- 5.12. klo 19 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 6.12. klo 9–15 Kemiläisten itsenäisyyspäivän juhllisuudet
- 6.12. klo 12–15 Kemin Tykkikisat / Musti Cupin 1. osakilpailu, Jungon hiihtomaa. Lisätietoja: Visa Ski Team
- 6.12. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntonorilla
- 8.12. klo 19 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 8.–12.12. Joululounas LumiLinnan Lumihuhtale-ravintolassa
- 9.12. klo 10–15. Lumiukon Joulumyyjäiset Kulttuurikeskuksessa
- 9.12. klo 13 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 9.12. klo 18 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 9.12. klo 21.30 Musikaali- ja elokuvamusiiikin ilta, CafeBarKino, vapaa pääsy
- 10.12. klo 18 Kemin kuninkaallisten joulukonsertti, Kemin kirkko
- 11.12. klo 14 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 12.12. klo 18 Meri-Lapin musiikkiopiston joulukonsertti, Kemin kirkko
- 13.12. klo 18 Baletti Tshaikovski: Pähkinänsärkijä. Kinopirtti. Liput 23 € sis. kahvitarjoilu
- 15.12. klo 19 Meri-Lapin jousikvartetin joulun konsertti, Paattionlehdon kappeli, vapaa pääsy
- 15.12. klo 19 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €

- 16.12. klo 12–14 koko perheen joulupaja Lastenkulttuurikeskuksella, ikäsuositus 6 v, maksuton
- 16.12. klo 14 Heidi Holmavuo: ELLI IMMO – Näytelmä kirjasta, joka avasi murhatutkinnan. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 17.12. Meri-Lapin Taitoluistelijoiden joulunäytös 2023, Timitec Arena, vapaaehtoinen pääsymaksu
- 17.12. klo 13 Baletti Tshaikovski: Pähkinänsärkijä. Kinopirtti. Liput 23 €, sis. kahvitarjoilu
- 18.–20.12. Joulun rauhoittuminen - liikunta-palveluilla tarjolla rauhallisia liikuntamuotoja
- 19.12. klo 19 Meri-Lapin oratoriokuoro, J.S. Bachin jouluatorio. Kemin kirkko, ohjelma 20€
- 20.12. klo 19 Kemi-Tornion REKO Lähiruokarengas Täiköntonorilla
- 29.12. klo 19 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 30.12. klo 18 Pertti Jarla – Petja Lähde: Fingerpori. Kemin Teatteri, liput 15-30 €
- 31.12. Uudenvuoden juhla

Tammikuu

- 6.1. klo 17 FC Kemi – VehU. Miesten Futsal-Liiga. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 14.1. klo 15 Sastamolo – Blue Fox. Salibandyn miesten Suomisarja. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 15.1. LumiLinnan Talvipuisto aukeaa (säävaraus)
- 20.1. LumiLinnan Talvipuiston avajaiset (säävaraus)
- 20.1. klo 17 Sastamolo – Dynamo. Salibandyn miesten Suomisarja. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 21.1. klo 15 Sastamolo – SB Vaasa. Salibandyn miesten Suomisarja. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 27.1. klo 17 FC Kemi – TPK. Miesten Futsal-Liiga. Putaan liikuntahalli, Tornio
- 31.1.–4.2. Pakkasukko Blues N´ Jazz 2024

Muut tapahtumat

- 28.10.2023–24.2.2024 Jälkiä historiassa – OP Ryhmän Taidesäätien kokoelmat, Kemin Taidemuseo. Historiallisessa museossa Meren ja joen kaupunki – elämysellinen aikamatka Kemin ja sen lähialueiden historiaan, nyt avattu myös Laitakar-näyttelyosio.
- 12.10.–18.11.2023 Ryhmänäyttely – Jukka Halttunen, Antti Kallinen, Erik Pörhö ja Juha Rossinen, Kulttuurikeskuksen Aula Galleria
- 23.11.2023–27.1.2024 Kemin kuvataiteilijat ry:n vuosinäyttely. Kulttuurikeskuksen Aula Galleria.
- Perhekeskuksen avoin perhekahvila maanantaisin klo 10–13, Kohtaamispaikka Jukola, Nahkurinkatu 17.
- Lastenkulttuurikeskuksen avoin taidetoiminta vaihtuvien aiheiden alle kouluikäisille vanhemman kanssa keskiviikkoisin klo 10–12 20.12.23 asti ja joulutauon jälkeen 17.1.24 alkaen.
- Seuraavat vauvojen värikylpyryhmät 23.11.–
- 21.12.2023 ja 25.1.–22.2.2024 torstaisin klo 10–11. 4–12-kuukauden ikäisille vauvoille vanhemman kanssa. Ennakoimmoittautuminen, lisätietoja: Lastenkulttuurikeskus
- 20.1.2024, 3.2.2024 ja 16.3.2024 klo 11–15 Katsaus länsimaisen kuvataiteen murroksiin ja muutoksiin 1850-luvulta 2020-luvulle -Täidehistorian yleisöluento. Kulttuurikeskus, pieni auditorio.
- FC Kemin naisten futsaljoukkueen otteluohjelma selviää myöhemmin ja julkaistaan FC Kemin somessa.

Latukone työn touhussa.

Talviaktiviteetit

TEKSTI: PEKKA HAAPANIEMI, MARKE RAUTIALA, RIIKKA TOLONEN
KUVAT: PEKKA HAAPANIEMI

Ilmat kylmenevät ja samalla tarjoutuu mahdollisuus harrastaa upeita talvilajeja. Ensimmäisenä päästään hiihtämään edellistalvena tykitetylle säilölumelle. Lumenteosta ja sen levityksestä vastaa kemiläinen urheiluseura Visa Ski Team Kemi ja kaupungin rooli on latujen teko. Ensilumenladun pituus on 2,5 kilometriä ja ladun lähtöpaikka on Jungon hiihtomassa. Pakkasten saavuttua ja luonnonlumen myötä päästään pohjaamaan valaistuja latureittejä ja luistelukenttiä.

Valaisemattomat latureitit ja merenjälle tehtävät aurinkoladut ovat hiihdettävissä aurinko- ja valaisemassa päivää pidemmäksi helmikuun aikana.

Ensimmäiset luistelukentät ovat käyttökunnossa jouluksi säiden salliessa. Luonnonlumen yhä lisääntyessä pulkkamäet saadaan käyttökuntoon, tämä tapahtuu tammikuun lopulla.

Kuntalaisille on lainattavissa lumikenkiä Kemin uimahallilta. Kemin kaupunki ylläpitää myös virallisia moottorikelkkareittejä.

QR-koodin kautta pääset osoitteeseen www.kemi.fluentprogress.fi/outdoors, josta voit katsoa reaaliaikaiset kunnostustiedot laduista, luistelualueista ja moottorikelkkareiteistä Kemin alueella. Sieltä löytyy myös tiedot laavuista ja muista tulistelupaikoista.

Liikunnallista talvenaikaa!

Fluentprogress

Aurinkolatujen lähtöpaikkana toimii idyllinen Sisäsatama.

Matkailun näkymiä tulevalle talvelle

TEKSTI: VILMA KLEMETTI | KUVAT: KEMIN KAUPUNGIN KUVAPANKKI

Kemiin saapuu tulevana talvena tuhansittain kansainvälisiä asiakkaita kokemaan ainutlaatuisen arktisen elämyksen, kun he astuvat Jäänmurtaja Sampon risteilylle joulukuusta 2023 lähtien. Myös Kemin muut aktiviteetit ja elämykset kiinnostavat ja saatavalla olevia matkailuaktiviteetteja onkin varattu kaikkien aikojen ennätysmäärä tulevalle talvelle. Kesällä 2023 Kemiin saapui ja yöpyi ennätysmäärä vapaa-ajan matkustajia ja myös talvi näyttää matkailun osalta lupaavalta.

Suuri mahdollisuus Kemissä on myös

pohjoisen tuntureille menevän autoliikenteen pysäyttäminen Kemiin. Meillä on yli 45 kilometriä hiihtolatuja, joista osa on tasaisen merenjäällä ja upea Sisäsatama palvelemaan ympärivuotisesti myös muita jäällä liikkuvia. Lumilinnan Talvipuisto on yksi ehdoton vetonaula erityisesti autoileville lapsiperheille. Meidän paikalliset, sinä ja minä olemme avainasemassa siinä, että matkailijat löytävät Kemiin. Kun menet ulkoilemaan, ota kuva ja jaa se somessa. Puhu hyvää selän takana upeasta kotikaupungistamme Kemistä!

Etävastaanotto helpottaa hoitoon pääsyä Länsi-Pohjassa

TEKSTI JA KUVA: SUSANNA CHAZALMARTIN

Lääkärin vastaanotolle ei enää tarvitse lähteä joka vaivan kohdalla, vaan tarvittavan avun voi saada etänä joko puhelimen tai digikanavien kautta.

Mehiläinen Länsi-Pohjassa otettiin huhtikuussa 2019 käyttöön maksuton Digiklinikka-palvelu, jossa potilas saa ilman ajanvarausta yhteyden moniammatilliseen hoitotiimiin joko sovelluksen tai verkkoselaimen kautta. Lyhyen oirekartoituksen jälkeen hoitaja liittyy keskusteluun ja konsultoi tarvittaessa lääkäriä tai siirtää keskustelun lääkärille. Mikäli hoitaja tai lääkäri arvioivat, että potilaan vaiva vaatii lääkärikäyntiä, aika varataan suoraan palvelusta.

Digiklinikalla on tätä nykyä noin 1500 käyntiä kuukaudessa. Se palvelee vuoden jokaisena päivänä, arkin klo 8 – 20 ja arkipyhinä klo 10 – 16. Normaali hoidontarpeen arviointi puhelimen kautta toimii sekin Digiklinikan rinnalla entiseen tapaan.

Etäpalveluilla on Perusterveyden- ja suunterveydenhuollon johtaja Maria Lovénin mukaan monia hyötyjä.

”Ne madaltavat kynnystä hakeutua hoitoon ja sujuvoittavat asioiden hoitoa huomattavasti sekä potilaan että hoitohenkilökunnan osalta. Yhteyden hoitajaan saa yleensä minuuteissa ja lisäksi potilas säästää ajassa ja kustannuksissa. Ja onhan tämä myös ekologisempaa, kun ei tarvitse lähteä autolla ajamaan”, Lovén listaa.

Tyypillisimmät asiat, joita potilaat voivat Digiklinikalla hoitaa ovat esimerkiksi iho- ja allergiaoireet, silmätulehdukset, lievät hengitystietulehdukset ja virtsatietulehdukset. Paljon kysytään myös lääkityksestä ja ole-

Maria Lovén kiittelee länsipohjalaisia omatoimisuudesta ja innostuksesta etäpalveluihin. Digiklinikasta saatu palaute on hänen mukaansa ollut kiittävää.

massa olevan sairauden hoidosta. Usein ihminen itse tuntee sairautensa ja tarvitsee vain esimerkiksi neuvontaa lääkkeen annostukseen tai reseptin uusimiseen.

”Tietyissä tapauksissa Digiklinikan kautta on mahdollista määrätä myös antibiootit, mutta aina jos tutkimus vaatii potilaan näkemistä, annetaan aika vastaanotolle. Keskushermostoon vaikuttavia lääkkeitä ei määrätä etävastaanotolla.”

Palvelun kautta kirjoitetaan myös sairauslomatuksia, mutta Lovén kannustaa työnantajia pohtimaan jatkossa tarkemmin milloin se on aiheellista ja milloin oma ilmoitus voisi riittää.

”Resurssit terveydenhuollossa ovat rajalliset ja turha paperinpyöritys on aina pois tärkeämmästä, terveyttä tuottavasta työstä.”

Tuki- ja liikuntaelinsairauksien kohdalla puhelinpalvelusta saattaa jatkossa soittaa yhä useammin fysioterapeutti, joka konsultoi tarvittaessa lääkäriä. Tutkimusten mukaan potilas hyötyy siitä, että kuntoutus saadaan käyntiin mahdollisimman

Digiklinikka:

mehilainenlansipohja.fi/
etavastaanotto

Hoidon tarpeen arviointi
puhelimitse Kemissä:
(016) 860 4100

aikaisessa vaiheessa ja tässä fysioterapeuteilla on ratkaiseva rooli.

”Toki, jos mukana on muita oireita kuten kuumeilua tai yleiskunnon laskua, tai jos taustalla on trauma, oikea osoite on usein lääkäri. Mutta fysioterapeutit on koulutettu tunnistamaan lääkärihoitoa kaipaavat tapaukset, ja he ohjaavat etäpalveluistakin potilaan eteenpäin lääkärin puolelle, jos se on tarpeellista.”

Lovénin mukaan kaupunkilaiset ovat kokeneet Digiklinikan käytön helpoksi ja toimivaksi etenkin selkeämpien oireiden kohdalla. Jos taas oma ongelma tuntuu monitahoiselta, eikä oikein tiedä mistä lähteä liikkeelle, voi puhelu olla edelleen paras tapa.

”Kehitteillä on digiklinikan ja puhelinpalvelun rinnalle uusi selainpohjainen palvelukanava, jossa on käytössä dynaaminen oirekartoitus. Se tulee jatkossa parantamaan etäpalveluita entisestään.”

Lapin hyvinvointialue tarjoaa kaikille alle 25-vuotiaille mahdollisuuden maksuttomaan ehkäisyyn

Maksuton ehkäisy kaikille alle 25-vuotiaille

TEKSTI: JOHANNA KIVINIEMI | KUVA: WALTTERI AARTO

Lapin hyvinvointialueella on tarjolla kaikille alle 25-vuotiaille mahdollisuus ja oikeus saada maksutonta ehkäisyä. Tämä voi olla kondomeja, ehkäisytabletteja, -renkaita tai -laastareita, ehkäisyimplantti tai hormoni- tai kuparikierukka.

Mahdollisuus maksuttomaan ehkäisyyn koskee kaikkia alle 25-vuotiaita, myös jo aiemmin ehkäisyvalmistetta käyttäneitä. Maksuttomalla ehkäisyllä halutaan taata, ettei nuoren tai hänen perheensä varallisuus ole este ehkäisyn hankkimiselle. Lisäksi maksuttomuus lisää ehkäisyn käyttöä ja vaikuttaa näin positiivisesti seksuaaliterveyteen.

Kunnissa, joissa maksuton ehkäisy on

käytössä alle 25-vuotiaille, on todettu vähemmän seksitautitartuntoja ja raskaudenkeskeytysten määrä on laskenut. Tällä tavalla nuoret saavat turvallisen ja luottavaisen kokemuksen seksielämänsä samalla, kun yhdenvertaisuus vahvistuu ja eriarvoisuus vähenee.

Kemissä voit ottaa yhteyden Kemien ehkäisyneuvolaan ja sitä kautta ehkäisyneuvolaan. Puheluun vastaa terveydenhoitaja, jonka kanssa voi jutella kaikista ehkäisyyn liittyvistä asioista. Ehkäisyneuvola palvelee maanantaista perjantaihin klo 11.30 – 13.00 välisenä aikana, numero on 044 665 8883.

Voit kysyä apua myös opiskeluterveydenhuollosta. Opiskeluterveydenhuollon palvelut ovat tarkoitettu toisen asteen opiskelijoille, kuten ammattikoululaisille ja lukiolaisille.

Korkeakouluopiskelijoilla seksuaali- ja ehkäisyterveydestä huolehtii YTHS, jonne korkeakouluissa opiskelevat voivat olla suoraan yhteydessä.

Seksuaaliterveydestä kannattaa pitää huolta muutenkin kuin vain ehkäisyllä. Jos epäilet, että sinulla on seksitauti tai tahdot tehdä oirearvion, olethan yhteydessä Kemien terveysaseman hoidontarpeen arviointiin 016 860 4100.

Lapin hyvinvointialue on Lapin suurin työnantaja. Tule mukaan kehittyvään 8000 osaajan moniammatilliseen työyhteisöön. Meillä on tarjolla monipuolisesti sekä vakituista että määräaikaista työtä eri aloilla: sosiaalialalla, terveydenhuollossa, hallinnossa ja asiantuntijatyössä sekä teknisellä alalla. Toimintamme voimavara on osaava, tyytyväinen ja hyvinvoiva henkilöstö. Löydät lisätietoa Lapin hyvinvointialueesta työnantajana, työntekijöidemme kiehtovia uratarinoita sekä kaikki avoimet työpaikkamme osoitteesta lapha.fi/meille-toihin.

Kemin Teatterin katsomoon mahtuu 180 katsojaa ja salissa on kiva ja intiimi tunnelma.

**KEMIN
TEATTERI**

Esittelyssä Kemin teatterin uudet tilat

TEKSTI JA KUVAT: MARI NISKANEN

Kemin katukuvaan on ilmestynyt uutta väriä. Kemin Teatterin julkisivun ikkunat ovat saaneet uudet raikkaat värikkäät teip-paukset. Kemiläisen Mainostalo Teipparin graafikot Riina ja Jade ovat suunnitelleet visuaalisesti leikkitelevän ilmeen, joka pohjautuu Petteri Lehtisen suunnittelemaan logoon. Petteri Lehtinen päivitti logon keväällä 2023 Kemin Teatterille sopivaksi.

Vanha pankkisali on muutettu näyttämöksi asianmukaisine valo- ja äänilaitteineen. Katsomossa on 180 asiakaspaikkaa. Vanha rahaholvi ja toimistotilat toimivat teatteriravintolana ja yleisön WC-tiloina. Toimisto ja lippukassa palvelevat asiakkaita katutasossa.

Rakennuksen yläkerrassa sijaitsevat

näyttelijöiden pukuhuoneet, ompelimon työtilat ja näyttämötekniikan työhuoneet. Rakennuksen alakerta on vaatehuollon, tarpeiston, valmistuksen sekä tarpeisto- ja pukuvaretojen käytössä. Uusi lavastamo on rakennettu entisen Pohjolan Sanomien tiloihin.

Kemin Teatterin tiloissa toimii Cafe-BarKinson teatteriravintola. Teatteriravintolassa on 180 asiakaspaikkaa ja anniskelu-uoikeudet. Tarjolla on pientä suolaista ja makeaa sekä virvoittavia juomia.

Teatteriravintola aukeaa tuntia ennen esityksen alkua. Suosittelemme, että väliaikatarjoilut varataan ennakoon (päivittäin kello 14.00 – 22.00), ettei väliaika hupene jonottamiseen. Teatteriravintola sulkeutuu väliajan jälkeen.

Teatteriliput:

Lippukassa avoinna keskiviikosta perjantaihin kello 11-16, lisäksi varausasiakkaille puhelinpalvelu arkisin kello 10-14. Lippupalvelun puhelinnumero: 040 550 9911:

Lisätiedot teatterin tilojen vuokrauksesta:

Meri-Lapin Teatteriyhdistys ry, Mari Niskanen, 040 838 8031 tai mari.niskanen@keminteatron.fi
Teatteriravintola CafeBarKino, 041 314 5913 tai teatteriravintola@kinopirtti.fi.

KEMIN KAUPUNKILIIKENTEN TALVIAIKATAULUT

9.8.2023 - 31.5.2024

Talviajan kaupunkiliikennettä ajetaan linja 2 lisäksi linjat 2B, 2C, 2BC, 6/6A.

Muiden linjojen aikataulut löytyvät mm. Google Maps -palvelusta, Matkahuollon aikatauluhausta www.matkahuolto.fi tai Reitit ja Liput -mobiilisovelluksesta.

Voit tarkistaa linja-autojen ajantasaiset sijainnit sijaintikartasta www.kemintaksi.fi/joukkoliikenne.

LINJA 2 MA-PE

Keskustan lenkki ajetaan samaan suuntaan.

LINJA 2 Rytikari - Syväkangas - keskusta				
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu				
Rytikarista keskustaan				
MA-PE				
Työväentalo, Rytikatu	Hepolan koulu, Hepolantie	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu
6:17	6:22	6:28	6:35	6:40
KOULP 7:07¹	7:10	7:20	7:30 ¹	7:35
7:17	7:22	7:28	7:35	7:40
8:17	8:22	8:28	8:35	8:40
9:17	9:22	9:28	9:35	9:40
10:17	10:22	10:28	10:35	10:40
11:17	11:22	11:28	11:35	11:40
12:37	12:42	12:48	12:55	13:00
13:37	13:42	13:48	13:55	14:00
14:37	14:42	14:48	14:55	15:00
15:37	15:42	15:48	15:55	16:00
16:37	16:42	16:48	16:55	17:00
17:37	17:42	17:48	17:55	18:00
18:37	18:42	18:48	18:55	19:00
19:37	19:42	19:48	19:55	20:00

¹ vuoro jatkaa linja-autoasemalta linjana 2C Kivikon kampukselle, ei ajeta matalalattia-autolla

LINJA 2 MA-PE

Keskustan lenkki ajetaan aina samaan suuntaan. Paluuvuoro keskustasta Rytikariin ajaa Rytikarin lenkin tarvittaessa (T), jos on menijöitä.

LINJA 2 Keskusta - Syväkangas - Rytikari				
Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Meripuistokatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - Ruonantie - Hepolantie - Veitsiluodontie (- Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu)				
Keskustasta Rytikariin				
MA-PE				
LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Hepolan koulu, Hepolantie	Työväentalo, Rytikatu
6:00	6:02	6:11	T ¹	T
6:40	6:42	6:51	T ¹	T
7:40	7:42	7:51	7:57	T
8:40	8:42	8:51	8:57	T
9:40	9:42	9:51	9:57	T
10:40	10:42	10:51	10:57	T
12:10	12:12	12:21	12:27	T
13:10	13:12	13:21	13:27	T
14:10	14:12	14:21	14:27	T
15:10	15:12	15:21	15:27	T
16:10	16:12	16:21	16:27	T
17:10	17:12	17:21	17:27	T
18:10	18:12	18:21	18:27	T
19:10	19:12	19:21	19:27	T

¹ vuoro ajaa suoraan Veitsiluodontietä, vain tarvittaessa Ruonantie - Hepolantien kautta

LINJA 2 LA-SU

Keskustan lenkki ajetaan aina samaan suuntaan. Paluuvuoro keskustasta Rytikariin ajaa Rytikarin lenkin tarvittaessa (T), jos on menijöitä.

LINJA 2 Rytikari - Syväkangas - keskusta				
Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu - Rytikatu - Veitsiluodontie - Hepolantie - Ruonantie - Veitsiluodontie - Eteläntie - Ouluntie - Valtakatu - Asemakatu - Meripuistokatu - Sankarikatu - Kauppakatu - Sairaalakatu				
Rytikarista keskustaan				
LA-SU				
Työväentalo, Rytikatu	Hepolan koulu, Hepolantie	Ritikka, Ouluntie	Kaupungintalo, Meripuistokatu	LPKS, Sairaalakatu
10:37	10:42	10:50	10:55	11:00
11:37	11:42	11:50	11:55	12:00
13:37	13:42	13:50	13:55	14:00
14:37	14:42	14:50	14:55	15:00
15:37	15:42	15:50	15:55	16:00
16:37	16:42	16:50	16:55	17:00

Liikenneöitsijä Kemin Taksipalvelu Oy
Asiakaspalvelu ma-pe 8-15 puh. 050 529 1376
www.kemintaksi.fi

	Aikuinen	Lapsi / nuori 4-18 v.	Alle 4 v.
Kertalippu*	3,50 €	1,80 €	veloituksetta

*Kertalipulla matkustusosoikeus 60 min osto- tai aktivointi- tai taksista.

Aikataulumerkintöjen selitteet

HH:MM	kiinteä lähtöaika pysäkillä (auto ei lähde ennen ilmoitettua aikaa)
HH:MM	arvioitu lähtöaika pysäkillä
	auto ei aja pysäkin kautta
T	ajetaan tarvittaessa, jos on menijöitä

LINJA 2 Keskusta - Syväkangas - Rytikari

Sairaalakatu - Marina Takalon katu - Pohjoisrantakatu - Asemakatu - linja-autoasema, Asemakadun pysäkki - Meripuistokatu - Valtakatu - Ouluntie - Eteläntie - Veitsiluodontie - Ruonantie - Hepolantie - Veitsiluodontie (- Rytikatu - Karikatu - Karjalankatu)

Keskustasta Rytikariin

LA-SU				
LPKS, Sairaalakatu	Linja-autoasema, Asemakatu	Ritikka, Ouluntie	Hepolan koulu, Hepolantie	Työväentalo, Rytikatu
10:10	10:12	10:20	10:27	T
11:10	11:12	11:20	11:27	T
13:10	13:12	13:20	13:27	T
14:10	14:12	14:20	14:27	T
15:10	15:12	15:20	15:27	T
16:10	16:12	16:20	16:27	T

Poikkeavat ajopäivät 9.8.2023 - 31.5.2024

6.12. itsenäisyyspäivä, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
24.12. jouluaatto, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot, klo 13 jälkeen lähtevä vuoroja ei ajeta
25.12. joulupäivä, ei liikennöintä
26.12. tapaninpäivä, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
1.1. uudenvuodenpäivä, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
29.3. pitkäperjantai, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
1.4. toinen pääsiäispäivä, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
1.5. vappupäivä, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot
9.5. helatorstai, ajetaan sunnuntai- ja tiistai- vuorot

Koulu- ja ajettaviksi merkityt vuorot ajetaan ma-pe perusopetuksen koulupäivinä.
Perusopetuksen loma-ajat, jolloin koulup-m-vuoroja ei ajeta:
16-22.10. syysloma
6.12. itsenäisyyspäivä
23.12.-7.1. joululoma
4-10.3. talviloima
29.3.-1.4. pääsiäisloma
1.5. vappu
9-10.5. helatorstai- ja tiistai- vuorot

Lumiukko oli mukana Siivouspäivässä 26.8.2023 Kemin Kauppatorilla yhdessä tapahtumatoimiston kanssa. Lumiukon seurana tapahtumassa olivat Aurora Loukusa, Senja Raappana sekä Eija Kinnunen.

Lumiukon sanoman edistämiseksi Kemissä on käynnissä Kemi – Lumiukon kotikaupunki -hanke, joka on AKKE / Lapin Liitto -rahoitteinen ja joka toteutetaan ajalla 1.8.2023 – 31.3.2024.

Hankkeen avulla halutaan nostaa Lumiukko ansaitsemaansa asemaan yhtenä kaupungin ja Lapin matkailun ja elinvoiman keulakuvista. Lumiukon ja sen kaupungin kotimaista ja kansainvälistä tunnettuutta lisätään. Tähän ei Lumiukkokaan pysty yksin, minkä vuoksi hankkeen avulla tehdään laajaa yhteistyötä yritysten, muiden alueen toimijoiden ja kaupungin kesken.

Lumiukon ympärille ideoidaan ja kehitetään yhteistyössä uusia tuotteita ja palveluita, joiden avulla parannetaan matkailun ja siten alueen elinvoimaa. Lumiukko on sosiaalinen ja on mukana monenlaisissa tapahtumissa. Syksyn aikana hanke on järjestänyt ja ollut mukana useissa yleisötapahtumissa Lumiukko-tee-malla keräten tuote- ja palveluideoita tilaisuuksien osallistujilta. Ja lisää tapahtumia on vielä hankkeen aikana tulossa: Lasten Kemi marraskuussa sekä Joulupolku ja Lumiukon joulumyyjäiset joulukuussa.

Lumiukon hauskuuden ja leikkisyyden lisäksi hanke muistuttaa, että tavoitteena on myös säilyttää Lumiukolle suotuisat elinolosuhteet ja toimia monipuolisesti, laajasti ja parhaamme mukaan ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Lumiukossa riemuun yhdistyy vastuullisuus ja sitä voidaan pitää ilmastonmuutoksen symbolina. Haastamme kaikkia toimimaan ilmastonmuutoksen hidastamiseksi. Pelastetaan yhdessä Lumiukko, Save Our Snowman!

Ja mikä hauskinda Lumiukkoa ei ole vain yksi, vaan niitä voi itse kukin tehdä talvisin niin paljon kuin haluaa ja minkä näköisiä haluaa. Ja kun nyt haastamislinjalle lähdettiin, niin haastamme kemiläisiä myös rakentamaan lumiukkoja ympäri kaupunkia!

Kemi – Lumiukon kotikaupunki

TEKSTI: EIJA KINNUNEN JA SENJA RAAPPANA | KUVA: EIJA KINNUNEN

Kemi on Lumiukolle kuin Muumilaakso Muumeille - ihanteellinen asuinpaikka. On kunnon talvet ja kesäksi voi vetäytyä ympärivuotiseen Lumilinnan lepäilemään. Kemissä Lumiukko tuo iloa asukkaille ja matkailijoille. Toisaalta ilmastonmuutos vähän mietityttää Lumiukkoa.

LAPIN LIITTO

TÖISSÄ KEMISSÄ

Kemiläisten liikuttaja

TEKSTI JA KUVA: SUSANNA CHAZALMARTIN

Heidi Lassuri aloitti lokakuun alussa vakituksena liikunnanohjaajana Kemissä. Lassurin tavoitteena on, että jokainen kemiläinen löytäisi itselleen sopivan tavan liikkua.

Kemi tarjoaa asukkailleen monenlaista ohjattua liikuntaa kahvakuulajumpasta tanssilliseen vesijumppaan. Tarjolla on myös esimerkiksi äiti-vauva-jumppaa sekä soveltavaa jumppaa yli 65-vuotiaille. Kaikkia näitä kaupungin tarjoamia liikuntaryhmiä ohjaa Heidi Lassuri.

Lassuri on lähtöjään kemiläinen, mutta

suoritti liikunnanohjaajan opintonsa Rovaniemellä. Valmistumisensa jälkeen Lassuri teki jonkin aikaa töitä Kemien uimahallilla, mutta muutti sitten Etelä-Suomeen, jossa jatkoi liikunta-alan töitä. Kemiin hän muutti takaisin vuonna 2015. Vuonna 2021 Lassuri aloitti työt Liikettä Kemissä -hankkeessa. Työt jatkuivat kesäkuussa 2022 alkanessa

Liikkuminen on makiaa -hankkeessa. Projekti päättyi tämän vuoden syyskuussa ja sen jälkeen kaupungilta tarjottiin hänelle vakituista liikunnanohjaajan toimea. Toimi on Lassurille unelmien täyttymys.

”Olen ohjannut jumppia yli 25 vuotta ja liikunta on minulle elämäntapa. En tiedä mitä muuta haluaisin tehdä.”

Jumppakärpänen puraisi Lassuria jo lapsena. Hän aloitti jumppien ohjauksen isosiskonsa esimerkistä 13-vuotiaana. Jumpan lisäksi hän on harrastanut tanssia, jalkapalloa, laskettelua ja hiihtoa. Liikunnanohjaajan työssä parasta ovat hänestä ihmisten onnistumiset. Fiilis ohjauksen jälkeen, kun ihminen on hoksannut jotain uutta, on mahtava.

”Toivoisin, että jokainen löytäisi sen oman lajinsa ja pääsisi nauttimaan liikuttamisen tuomasta ilosta. Minusta on tärkeää, että kaupunki tarjoaa asukkaille matalan kynnyksen palveluita, sillä se tasa-arvoistaa liikuntaa. Kaikilla pitää olla oikeus pitää jaksamisestaan huolta. Monelle liikuntaryhmät ovat myös tärkeitä sosiaalisia tapahtumia. Kannattaa tulla kokeilemaan.”

Lassurin työpäivät kaupungin liikunnanohjaajana muodostuvat ryhmien vetämisen lisäksi suunnittelusta, neuvonnasta ja tapahtumien järjestämisestä. Hän käy myös esittelemässä liikuntapalveluita esimerkiksi kouluilla ja kohtaamispaikoissa. Moni ei esimerkiksi tiedä, että kaupungilta saa maksutonta hyvinvointineuvontaa.

”Palvelu on tarkoitettu jokaiselle kemiläiselle ja se voi pitää sisällään liikuntakokeiluja tai ravitsemukseen tai kuntoutukseen liittyvää neuvontaa. Tarkoituksena on lisätä ihmisten hyvinvointia.”

Kemiläiset ovat Lassurin mukaan innokkaita ja monipuolisia liikkujia, ja mukaan tulee jatkuvasti uusia ihmisiä sitä mukaa kun palvelut tulevat kaupunkilaisille tutummaksi. Hänen oma lempilajinsa on tanssiliikunta.

”Tunneillani pääsee liikkumaan monenlaisen musiikin tahdissa. Rakennan musiikista lähtien kaikki tuntini itse. Tätä työtä tehdään paljon persoonalla ja uskon, että persoonani näkyy tunneilla hyvin.”

Vapaa-ajalla Heidi Lassuri on aktiivisesti mukana tyttärensä cheerleading-harrastuksessa. Perheen yhteisenä harrastuksena on uinti ja talvisin laskettelu ja hiihto.

Uusia investointi- mahdollisuuksia taustaselvityksillä

TEKSTI: IRINA RUOHONEN | KUVA: KEMIN SATAMA OY

Viime vuosien haasteet Kemien elinkeinorakenteessa ovat olleet havaittavissa kaupungin katukuvassa. Tämä aika on kysynyt sopeutumiskykyä, toisilla liittyen toimeentuloon, useilla totutteluun muuttuneisiin palveluihin. Samanaikaisesti kun liiketiloja tyhjenee, on kuitenkin ponnisteltava hyvän ja elinvoimaisen asuin- ja kaupunkipuolesta.

Yksi vastaus näihin haasteisiin on tehdä niitä toimenpiteitä, jotka edistävät yritystoimintaa ja vahvistavat yritysten luotamusta kaupunkiin kumppanina. Aloitavien yrittäjien tukeminen ja vahvojen suhteiden ylläpitäminen olemassa oleviin yrityksiin ovat osa arjen toimintaa. Eriytyisenä kärkenä näiden toimenpiteiden joukossa on saada alueelle uusia työpaikkoja, joten toiminta uusien ja laajentavien yritysten sijoittumiseksi alueelle on keskeistä. Näistä on jo kuultukin myönteisiä uutisia, joissa muun muassa Veitsiluodon vetovoima on noussut selvästi esille. Uudet teollisuudenalat tekevät alueen yrityspohjasta monipuolisemman mikä puolestaan toimii houkuttimena laajemminkin, vahvistaen näin alueen vetovoimaa.

Se miten päästään siihen asti, että uusi yritys tulee paikkakunnalle, vaatii usein monen vuoden kestävän ponnistuksen mikä ei yleensä ole kovinkaan näkyvää. Eri toimijoiden tiiviillä ja säännöllisellä yhteistyöllä onnistutaan kuitenkin askel askeleelta kohti päämäärää. Hankkeissa tehtävä työ on lisäresurssi, joilla näitä prosesseja viedään eteenpäin. Esimerkiksi Kemian kaupungin elinvoimatoimialan hallinnoimalla Kemian äkillisen rakennemuutoksen koordinaatiohankkeella ja Digipoloksen Invest in Veitsiluoto -hankkeella on tehty taustaselvityksiä, joilla avataan mahdollisuudet uusille investoinneille.

Aurinkovoimalaselvitys

Käynnissä oleva energiatuotannon murros on luonut uudenlaista liikehdintää niin yrityskentällä kuin kunnallisessakin toiminnassa. Kemian kaupungin valtuustossa tammikuussa 2023 esitetty aloite vetosi toimenpiteiden puolesta, joilla kaupunki ryhtyisi edistämään teollisen kokoluokan aurinkovoimalan sijoittumisesta Kemian alueelle. Aurinkovoimalan potentiaalisuus halutaan tutkia, mutta näin merkittävään maa-alueen kehittämiseen ei kuitenkaan

Eri toimijoiden tiiviillä ja säännöllisellä yhteistyöllä onnistutaan kuitenkin askel askeleelta kohti päämäärää.

ryhdytä ilman kattavia taustaselvityksiä. Syyskuussa valmistuikin ensimmäinen selvitys, joka tarkasteli valtuustoaloitteessa mainitun Holstinharjun alueen lisäksi Ajoksessa sijaitsevaa aluetta. Tämä selvitys nosti esille kohtia, joihin on seuraavaksi paneuduttava ennen kuin on päätöksen aika. Varsinaiseen aurinkovoimalan rakennusvaiheeseen on vielä matkaa, mutta tätä työtä jatketaan tiiviisti eri toimialojen, Digipoloksen ja yhteistyöverkoston kanssa.

Invest in Veitsiluoto

Kaupungin kehittämissyhtiön Digipoloksen vetämä Invest in Veitsiluoto -hankkeen tavoitteena on houkuttaa alueelle nimenomaan uusia teollisuuden investointeja. Hankkeen projektipäällikkö Päivi Keisu on erittäin tyytyväinen eri toimijoiden väliseen yhteistyöhön.

”Digipolis ja Kemian kaupungin elinkeinotiimi sekä ympäristö- ja lupapalvelut toimivat yhteisessä linjassa. Meillä on vireää ja hyvää yhteistyötä. Yhteistyö soljuu hienosti yli organisaatorajojen, kun tekeminen on samansuuntaista”, Keisu kiittelee.

Uusille yrityksille suunnattujen sijoitusjärjestelyjen lisäksi hankkeessa on selvitetty mahdollisuuksia muun muassa uusien polttoaineiden valmistamiseen Veitsiluodossa tai Ajoksessa.

”Molemmilla alueilla on omaa potentiaalia. Valmistuneessa selvityksessä on tutkittu mahdollisuuksia valmistaa Veitsiluodossa tai Ajoksessa uusia, synteettisiä polttoaineita sekä tähän tuotantoon liittyviä siirto- ja varastointimallinnuksia”, Keisu kertoo.

”Tämä on esiselvitys, joka antaa suuntaa sille, mitä kaikkea on selvitettävä mahdolliseen tuotantoon liittyen. Alue on todettu sijainniltaan hyvin potentiaaliseksi paikaksi polttoainevalmistukseen, mutta maankäyttöön liittyy myös kapeikkoja ja erityisiä luontoarvoja. Näitä tähän selvitykseen on koottu”, alueen maastossakin usein vieraillut Keisu tarkentaa.

Työ jatkuu

Selvityksistä toimijat saavat varsin tärkeää tietoa niin kohteen potentiaalisuudesta kuin haasteistakin. Tällaisten taustaselvitysten tekeminen ei luonnollisestikaan aina johda investointipäätökseen ja konkreettiseen rakennusvaiheeseen. Silloinkin ne tarjoavat tärkeää tietoa, kun saadaan ymmärrys siitä mikä ei ole tarkoituksenmukaista tai kannattavaa toimintaa. Kun taas asiat näyttävät lupaavilta, edetään neuvotteluihin yritysten kanssa. Silloin toisiaan tukevat selvitykset luovat tärkeän pohjan, kun alueen mahdollisuuksista käydään läpi yritysten kanssa.

”Tämän syksyn aikana tullaan vielä selvittämään sähköverkkojen tilaa ja niiden lisäämisen mahdollisuuksia esimerkiksi Veitsiluodon, Ajoksen ja Karsikon rengas-yhteytenä. Seudun investointisuunnitelmat alleviivaavat sähköyhteyksien vahvistamisen tarvetta ja tärkeyttä. Ja koko ajan teemme töitä, että investointeja saadaan lisää Kemiin”, Päivi Keisu lisää.

LAPIN LIITTO

DIGIPOLIS

Ympäristökäsikirja yrityksille – mikä se semmoinen on?

TEKSTI JA KUVA: EIJA KINNUNEN

Yrittäjä, ovatko asiakkaasi alkaneet kiinnittää huomiota tuotteiden, palvelujen ja toimintojen ekologisuuteen? Tai oletko osallistunut tarjouskilpailuun, jossa ostaja kysyy ympäristösertifikaattia tai vastaavaa? Jos sertifikaattia ei ole eikä tähän hätään ole sitä mahdollisuutta hankkia, niin eipä hätää, samaa päämäärää kohti pääset myös matalammalla kynnyksellä täyttämällä yrityksellesi Ympäristökäsikirjan, joka on ladattavissa kemi.fi / Vihreä Kemi -sivulta.

Kesäkuussa 2023 päättyneen EAKR-/Pohjois-Pohjanmaan ELY -rahoitteen Yritysten vihreä ja kestävä Kemi hankkeen tuloksena luotiin digitaalinen malli Ympäristökäsikirjalle, joka sisältää työkirjamuotoisen kirjasen ja ohjekirjan, jonka kentissä annetaan niiden täyttöesimerkkejä ja -ohjeita. Lisäksi ladattavissa on viisi liitepohjaa erilaisiin seurantatarkoituksiin.

Miksi ilmastotyö ja siitä kertominen kannattaa?

Ympäristön huomioon ottaminen on yhä enenevässä määrin kaikkien yritysten kil-

pailutekijä. Sekä kuluttajia että yritysasiakkaita kiinnostaa, millaisen hiilijalanjäljen yritys ja sen tuotteet jättävät eli miten yritys hoitaa vaikkapa jätehuoltonsa, energia-asiansa, ruokahävikkinsä ja liikkumisensa. Jättääkö yritys peräti hiilikädenjälkiä? Ja jos yritys jo toimii ympäristöystävällisesti, huomaako se kertoa toiminnastaan?

Yrityksen ympäristövaikutteinen toiminta voi vaikuttaa myös rahoituksen saatavuuteen ja hintaan ja sitä kautta yrityksen kannattavuuteen ja toimintakykyyn. Lisäksi lainsäädäntö ja yritysten muut velvoitteet kiristyvät, jotta valtakunnalliset ilmastotavoitteet saavutettaisiin. Esimerkiksi jätteiden määrälle, laadulle ja mate-

riaalin kierrättämiselle asetetaan koko ajan tiukentuvia vaatimuksia ja tavoitteita.

Ympäristökäsikirjan täyttäminen voi useissa tapauksissa korvata puuttuvan ympäristösertifikaatin ja myös olla ensimmäinen askel sertifikaattia kohti: yrityksen ympäristövaikutteiset tiedot on kasattu ja toimintoja muutettu tai suunniteltu muutettavan.

Viimeisenä, tärkeimpänä ja toivottavasti yhtä motivoivana syynä se perusasia: ilmastotyötä on tehtävä, jotta maapallomme säilyy myös tuleville sukupolville tänä täydellisen elinkelpoisena paikkana, josta me ja aiemmat sukupolvet olemme saaneet nauttia.

Ympäristökäsikirjan esittelyvideo löytyy verkosta: kemi.fi → Vihreä Kemi

Hiilikädenjälki

korostaa myönteisiä päästövaikutuksia tulevaisuudessa: Tuotteen, prosessin tai palvelun ilmastohyödyt eli päästövähennyspotentiaali käyttäjälle.

Hiilijalanjälki

keskittyy kielteisiin päästövaikutuksiin nyt: Tuotteen, toiminnan tai palvelun aiheuttamaa ilmastokuorma eli kuinka paljon kasvihuonekaasuja tuotteen tai toiminnan elinkaaren aikana syntyy ja pääsee ilmaan.

Ympäristökäsikirjan
täyttöohje

Luonnoskuvat Kemian rautatieaseman pysäköintialueen (yllä) sekä Kirkkopuistokadun ja Keskuspuistokadun (alla) kehittämistä.

Kaupunkikuvan merkitys vetovoimaan ja viihtyisyyteen

TEKSTI: JUKKA VILÉN
KUVAT: KEMIN KAUPUNGIN KUVAPANKKI / TIIA LUUKKONEN

Kaupunkikuva on keskeinen tekijä kaupunkien houkuttelevuudessa ja asukkaiden viihtyvyydessä. Se kuvastaa kaupungin identiteettiä, historiaa ja visiota kaupungin tulevaisuudesta.

Kaupunkiympäristö, sen rakennukset, kadut ja viheralueet luovat visuaalisen kokemuksen, joka vaikuttaa suuresti ihmisten päivittäiseen elämään ja kaupungissa viihtymiseen. Hyvin suunniteltu ja hoidettu kaupunkikuva luo positiivisen mielikuvan, houkuttelee uusia asukkaita, investointeja ja matkailijoita sekä lisää kaupungin elinvoimaisuutta.

Vehreä, värikäs ja monipuolinen kaupunkikuva tekee kaupungista houkuttelevan ja viihtyisän paikan asua ja vierailuun. Kaupunkikuvan merkitys ei rajoitu vain visuaaliseen vaikutukseen, vaan se heijastaa myös kaupungin toiminnallisuutta, kestävyyttä ja laatua elämisen ympäristönä. Vihreä ja viihtyisä kaupunkikuva alistaa myös asukkaidensa henkistä ja fyysistä hyvinvointia.

Arkkitehtiharjoittelija Tiia Luukkonen teki kesän 2023 aikana kaupungin keskustasta kaupunkikuvallisen inventoinnin. Inventoinnin tavoitteena oli selvittää Kemian kaupunkikuvallinen tila ja kuvata niin sanallisesti kuin kuvinkin mitä epäkohtia ja onnistumisia sieltä löytyy.

Tavoitteena oli löytää ratkaisuja keskustan elävöittämiseksi, tukea ja säilyttää keskustan alueen palveluja, edistää liikkumista jalan että pyöräillen keskusta-alueella sekä kehittää keskusta-alueen vetovoimaa ja viihtyisyyttä.

Kaupunkisuunnittelussa on nyt tärkeää ottaa huomioon kaupunkikuvan inventoinnissa esiin nostettu kehittämiskohteet ja tehdä kaupungistamme entistä viihtyisämpi ja vetovoimaisempi, visuaalisesti houkuttelevampi, toimivampi ja kestävämpi.

Kaupunkikuvallinen inventointi on luetavissa Kemian kaupungin [www-sivulla](http://www.kemini.fi).

Kontionkadun asukaspuisto on ihana paikka kaikenikäisille.

Noitia, kirppistelyä ja puistotreffejä

Kontionkadun asukaspuisto ry kutsuu kaikki puistoon!

TEKSTI: KONTIONKADUN ASUKASPUISTO RY | KUVA: JUHO TUOVILA

Tuore kemiläinen järjestö Kontionkadun asukaspuisto ry täyttää pian 1 vuotta! Puistoa talkoovoimin ylläpitävä yhdistys on jo ehtinyt järjestämään puistossa lukuisia tapahtumia kaikenikäisille. Tapahtumien lisäksi yhdistys ylläpitää puistoa ja kehittää puistoaluetta.

Alueen asukkaiden näköistä toimintaa

"Kontionkadun asukaspuisto syntyi tarpeesta säilyttää alueen leikkipuisto, kun se päätyi lakkautuslistalle. Mutta hyvin pian kävi selkeäksi, että alueella on aktiivinen asukaskunta, joka haluaa järjestää kivaa toimintaa, johon ihan kuka tahansa saa tulla mukaan. On ilo ja kunnia saada

toimia joukon puheenjohtajana!", Doris Tuohimaa, yhdistyksen puheenjohtaja tuumaa.

Puistossa on jo järjestetty mm. kesä-rieha-avajaiset, puistokirppis-myyjäiset ja useita puistotreffejä, joissa alueen asukkaat pääsevät tutustumaan toisiinsa. Lasten halloween -tapahtumassa 23.9. vieraili liki 180 osallistujaa eri puolilta Kemiä! Loppuvuodellekin on jo suunnitelmia.

Aktiiviset kaupunkilaiset yhteisön asialla

Kaikki Kontionkadun asukaspuiston toiminta tehdään talkoovoimin eri ikäisten asukkaiden vapaaehtoistyönä sekä paikallisten yrittäjien tuella. Yhdistys onkin saanut puistoon paljon apua, esimerkiksi työkoneita kuskeineen auttamaan puiston istutustöissä.

"Olemme hyvin kiitollisia kaikesta

saamastamme tuesta. Kemin kaupungin tuki on ollut myös tärkeää, toimintamme ei olisi ilman sitä mahdollista. On ihanaa havaita, miten upea yhteisö meillä täällä Kemissä on.", Tuohimaa iloitsee.

Yhdistys kutsuu kaikki mukaan

Yhdistyksellä on jo aktiivinen joukko talkoolaisia, mutta lisää kaivataan. Jokaisella on mahdollisuus tulla tekemään puistoon itseään kiinnostavaa toimintaa ja lisätä näin alueen elävyyttä ja vetovoimaa.

"Ehdottomasti kaivataan lisää porukkaa, laitetaan viisaat päät yhteen ja keksitään lisää hauskoja juttuja puistoon!", Tuohimaa kannustaa.

Kiinnostuitko? Ota yhteyttä puheenjohtaja Doris Tuohimaahan kontionkatu@gmail.com, puh. 040 8679 805. Kontionkadun asukaspuisto löytyy myös Facebookista!

Kontionkadun asukaspuisto ry

- Perustettu 7.1.2023
- Aktiivinen aluetoimija Siikakankaan, Syväkankaan, Takajärven ja Ritikan asuinalueilla
- Ylläpitää Kontionkadun asukaspuistoa, Kontionkatu 37, Kemi
- Järjestää paljon tapahtumia kaikenikäisille
- Etsii jatkuvasti uusia aktiiveja mukaan toimintaan

Osallistujat pohtivat työpajan nimen mukaisesti: Mitä seuraavaksi Pajarinranta?

Uusia keinoja etsimässä kaavas suunnitteluun

TEKSTI: PÄIVI KOSKIMÄKI | KUVA: MIIA KETTUNEN / PISTE KOLLEKTIIVI

Kaavoituksen tavoitteena on luoda viihtyisä ja turvallinen elinympäristö, jossa luonto on lähellä ja arki on sujuvaa.

Kemin keskustan kupeessa, merenrannan läheisyydessä, on käynnistymässä Pajarinrannan asemakaavamuutos. Kaupunki on ollut mukana Taide ja kaupunkisuunnittelu 2023 -hankkeessa, jossa Pajarinrannan tulevaisuutta on suunniteltu muun muassa kuntalaisia osallistavissa kaupunkityöpajoissa. Työpajojen tarkoituksena on ollut yhdessä kuntalaisten kanssa pohtia erilaisista näkökulmista, missä Pajarinranta sijaitsee, millainen paikka se on nyt ja mitä se voisi olla tulevaisuudessa. Hanketta on vetänyt rovaniemeläinen ammattitaiteilijoista ja taidekasvattajista koostuva Piste Kollektiivi. Heidän uuden-

laisesta näkökulmastaan lähtevää kestävästä kaupunkisuunnittelua ja osallisuuden kehittämistä taiteen menetelmin hyödynnetään kaavasunnittelussa. Tarkoituksena on auttaa luomaan viihtyisää kaupunkiympäristöä taidetta apuna käyttäen.

Eero Tuokila ja Pirkko Pehkonen osallistuivat kaupunkityöpajaan, jossa muun muassa kuuntelemalla ja katselemalla havainnoitiin Pajarinrannan ympäröivää maisemaa. Kysyttäessä, miten he kokivat työpajan ja oliko se mielekästä osallistamista Tuokila vastaa: "Virtuaalinen visiointi oli outoa, mutta aluetta tuli katsottua erilailla kuin normaalisti."

Myös ikänsä Kemissä asunut Pehkonen oli samoilla linjoilla ja toteaa:

"Mielenkiintoinen ja silmiä avaava kokemus. Ympäristö on jäänyt huomaamatta, vaikka usein alueella ulkoilenkin".

"Selkeytti ajatuksia. Minun visiossani ei rakenneta tornitaloja Pajarinrantaan, vaan mieluummin näkisin siellä villoja. Matkailu on kasvava ala ja Pajarinranta on luonteva Lumilinna-alueen jatke kasvattaa matkailumajoitusta", toteaa Tuokila.

Pehkosen visioissa alue olisi nättiä ja vihreää.

"Näkisin, että alue toimisi hyvin palvelukampuksena. Päiväkoti alueella jo on ja palvelutalokin läheisyydessä, joten joitain samankaltaisia palveluja ja virikkeellistä toimintaa vauvasta vaariin."

Taide ja kaupunkisuunnittelu 2023 -hanke päättyi marraskuussa pidettävään loppuseminaariin.

Kaavatyön käynnistyessä kuntalaiset voivat vaikuttaa kaavaan sen nähtävänäoloaikoina.

Sauvosaaren koulun oppilaat Ylivieskan striimiä katsomassa.

Ole aina ihminen ihmiselle

TEKSTI: ANNA-MAIJA LEINONEN, HELI VEIJOLA | KUVA: HELI VEIJOLA

Lukuvuoden 2023-2024 koulurauhan valtakunnallinen julistamisjuhla striimattiin Ylivieskasta. Juhla alkoi Pave Majjasen laululla Pidä huolta, eli sanomalla jokaisen oikeudesta olla omanlainen ja arvokas omana itsenään. Juhlan teema kosketti ja kolahti Sauvosaaren koulussa, sillä se on monikulttuurinen koulu, rikas siis erilaisuuden puolesta. Koulussa puhutaan tänä vuonna kahtakymmentä eri kotikieltä. Tahtumassa oli mukana myös koulupoliisi

Marja Heikkinen. Koulurauhan julistusta ja sen sanomaa ”erilaisuus on rikkaus” on oppilaiden mielestä sellainen asia, että sitä pitää ihmisen harjoitella ihan koko elämän ajan, koska elämässä kohtaa erilaisuutta joka päivä.

Hepolan koululla, kaupungin eteläpuolella koulun tukioppilaat valmistivat koulun ala-aulaan julisteen ”Erilaisuus on rikkaus”, johon kaikki koulun oppilaat saivat allekirjoituksellaan vahvistaa sitoutuvansa

noudattamaan koulurauhaa. Oppilaiden apuna julistetta ideoimassa oli koulu-yhteisöohjaaja Marika Riikonen. Luokissa käytiin keskusteluita päivän teemasta. ”Muistetaan parhaidenkin joukkueiden rakentuvan erilaisista taidoista, olkaa ylpeitä itsestänne ja tukekaa luokkakavereita esteiden yli”, kannusti presidentti Sauli Niinistö videoterveydyksessään koululaisia.

Pohjois-Kemissä koko Karihaaran koulun väki kokoontui pihalle koulun omaan perinteiseen koulurauhajuhlaan. Tilaisuudessa luettiin koulurauhan julistus, kuultiin 2 – 5 luokkien laulesitys ja rehtorin puhe. Lisäksi esiteltiin uusi koulunuorisotyöntekijä, tukioppilaat ja oppilaskunnan hallituksen jäsenet, arjen koulurauhahämmäset.

Koulurauhatyötä tehdään jokaisella Kemien koululla oppilaiden ja koulun väen yhteistyönä. Tavoitteena on, ettei ketään kiusataisi, ettei kukaan jäisi yksin ja jokainen oppilas voisi kokea olevansa oman koulu-yhteisönsä tärkeä ja hyväksyty jäsen. Koulurauhatyössä oppilaiden osallisuus on keskiössä. He saavat itse suunnitella, toteuttaa ja arvioida koulurauhatyötä oppilaskunnan kautta. Koulurauhapäivä jäi toivottavasti soimaan korvamatonana jokaisen sydämeen: Sillä jokainen joka apua saa sitä joskus tajuu myös antaa, tajuu myös antaa.

Kirjoittajat Anna-Maija Leinonen ja Heli Veijola ovat rehtoreita ja tehneet koulurauhatyötä yhteensä 60 vuotta Kemissä.

Arviointia Valssin tahtiin varhaiskasvatuksessa

TEKSTI: SARI KOIVISTO

Kemien kaupungin varhaiskasvatus on saanut Opetus ja kulttuuriministeriöltä erityisavustuksen digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin käyttöönoton tukemiseen. Hankkeessa työskentelevät arvioinnin asiantuntijat Erika Kauppi ja Sari Koivisto.

Tavoitteena on tukea arviointijärjestelmän Valssin käyttöönottoa, sekä uudistaa Kemien varhaiskasvatuksen arviointiprosesseja digitaalisen laadunarviointijärjestelmän Valssin avulla.

Lainsäädäntö velvoittaa varhaiskasvatuksen järjestäjiä ja palve-

luntuottajia arvioimaan toimintaansa systemaattisesti, osallistamaan lapset, sekä heidän huoltajansa arviointiin ja tarjoamaan huoltajille vaikuttamismahdollisuuksia lapsen varhaiskasvatuksen suunnitteluun ja toteuttamiseen. Arviointi kohdistuu henkilöstön toimintaan ja lapsen ja huoltajien kokemaan varhaiskasvatuksen laatuun.

Hankkeen avulla kehitetään henkilöstön itsearviointitaitoja, sekä tapoja osallistaa lapset ja heidän huoltajansa monipuolisemmin ja systemaattisemmin arviointiin.

Muistatko Laitakarin pienoismallin?

Nostalginen pienoismalli jälleen suuren yleisön nähtävillä

TEKSTI: TIMO HIETALA | KUVA: REIMA JUOPPERI

Kemin ortodoksisen perinnekerrhon jäsenten aikoinaan rakentama Laitakarin pienoismalli on palannut takaisin kulttuurikeskukseen. Kemin historiallinen museo on avannut uuden Laitakari-aiheisen näyttelyosion pysyvän Meren ja joen kaupunki-näyttelyn yhteyteen.

Laitakarin pienoismallin rakensivat entiset laitakarilaiset Kemin ortodoksisen perinnekerrhon toiminnan puitteissa vuosina 1985 – 1990. Tuloksena oli mittatarkka malli 1920 – 1930-lukujen Laitakarista. Saharakennus ja läpi Laitakarin kulkeva valtaana löysivät paikkansa pienoismal-

lista, samoin eteläpään asuinrakennukset. Pieteeillä tehdystä pienoismallista löytyvät jopa Rytkösen rouvan kuuluisat pitsialushousut pyykkinarulta.

Pienoismalli luovutettiin vuonna 1991 Kemin kaupungille. Se sijoitettiin Kulttuurikeskuksen ala-aulaan. Pienoismallista tuli monien entisten laitakarilaisten ”pyhiinvaelluspaikka”. Kulttuurikeskuksen vuoden 1994 tulipalossa pienoismalli kärsi vain vähäisiä vaurioita, sillä tehtaan piippu pelasti sen suojakuvun täydellisen romahuttamisen.

Vuonna 1999 pienoismalli siirrettiin

Kemi-yhtiön perinnenäyttelyyn yhtiön entiseen pääkonttoriin Karihaaraan osaksi Kemi-yhtiön ja Kemin kaupungin teollista historiaa esittelevää näyttelyä. Siellä pienoismallin saavutettavuus oli kuitenkin harmillisen pieni. Laitakari: sahan ja leivän saari -kirjaa kirjoitettaessa asia tuli usein esille entisten laitakarilaisten murheena.

Kemin historiallisen museon intendentti Janne Kuoppala oli pohtinut pienoismallin palauttamista Kulttuurikeskukseen ja mahdollisuutta sijoittaa se osaksi museon pysyvää näyttelyä. Prosessi pienoismallin siirtämiseksi museoon vei aikansa, mutta keväällä 2023 pienoismalli palasi takaisin Kulttuurikeskukseen ja historiallisen museon tiloihin. Suurikokoinen pienoismalli täytyi siirtämistä varten purkaa kolmeen osaan, puhdistaa pölystä ja suojata uudella kuvulla. Samalla pienoismalli sai valaistuksen.

Kuoppala on tyytyväinen museon uuden näyttelyosion valmistumiseen: ”Pienoismalli on saanut arvoisensa tilat. Näyttelysalissa on pienoismallin ohella vanhoja valokuvia Laitakarista ja sen sahalta. Uskon, että entiset laitakarilaiset ovat tyytyväisiä ja että kemiläiset ja ulkopaiikkakuntalaisetkin löytävät museoon pienoismallin äärelle”.

Kemin historiallisen museon intendentti Janne Kuoppala valmistelemassa pienoismallia näyttelykuntoon.

Laitakarin pienoismalli

- Oululaisen Bergbomin kauppahuoneen 1859 perustama Laitakarin saha toimi 1862–1939. Saha aloitti Kemin puuteollisuuden.
- Pienoismallin rakentaminen aloitettiin 1985 maastomittauksilla. Rakentaminen kesti 5,5 vuotta, työtunteja 11 000. Mittakaava 1:250.
- Rakentajina Otto Isola, Risto Kulmakka, Ahti Suomalainen, Aleksi Suistio, Erkki Laine, Kauko Poutiainen, Veijo Piiksi, Antti Poutiainen, Veikko Vuorma, Veijo Isola, Kalervo Poutiainen, Paavo Hautaoja, Martti Takalo ja Anna-Maija Hautaoja. Mukana maastomittauksissa myös Heikki Ansa.

BRIEFLY IN ENGLISH

Kemi – City of Snowman

Kemi is a perfect home for the Snowman – we have proper winters and during the summertime the Snowman can rest in the all-year-round Snowcastle – Snowexperience365. We have in progress a project to promote the Snowman’s message – Kemi – the City of Snowman, execution time is 1.8.2023-31.3.2024. This project is funded by the regional council of Lapland.

The aim of this project is to raise the Snowman in the position it has deserved – to be one figurehead for the whole Lapland’s tourism and naturally one figurehead for the City of Kemi. Another purpose is to increase the Snowman’s recognition in Finland and internationally, which will be done in co-operation with the City of Kemi, local companies and operators.

In addition to Snowman’s cheerful presence it also reminds us of the importance of fighting against climate change. Otherwise Snowman can’t live even in Kemi in the future. We must Save Our Snowman!

Welcome to our lovely Christmas events!

We are opening the Christmas season on November 25th with a family-friendly event at the city center. All the Christmas lights are on, you can enjoy the Christmas music and spirit and also the Santa will visit and greet us! This year the traditional Christmas Fair Event at the Kemi Cultural Center is hosted by our very own Snowman and takes place 9th of December. Here you can find special treats and goodies, such as cakes and gingerbreads, as well as sustainable and locally made gifts for Christmas. There are also other great Christmas events for the whole family happening in Kemi, such as Christmas Path at 3rd and Christmas workshop at Children’s Cultural Center at 16th of December. We have a lot of concerts, theater, exhibitions, kids’ events, sport events and much more, you can find all the events from our Event Calendar located at our website, kemi.fi/tapahtumat.

OP Art Foundation’s exhibition is held at the Kemi Art Museum 28.10.2023-24.2.2024. OP Art Foundation’s art collection of about 3000 pieces is Finland’s largest private art collection. The oldest pieces date back to the middle of the 19th century, but the focus is on Finnish contemporary art of the 1990s–2000s.

Beloved intricate miniature replica of Laitakari has been reintroduced to the public eye as a part of the permanent main exhibition at the Kemi Historical Museum. The miniature model brought delight to visitors at the Kemi Cultural Center during the 1990s and has now returned to its origins, eager to recount the fascinating history of Laitakari to museum visitors.

